

Свинаренко Наталія Олександрівна

кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства та мовної підготовки іноземних громадян, Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця Nataliia.Svynarenko@hneu.net

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-8972-0025>

ПРО ІСТОРИКО-АРХІТЕКТУРНУ ЦІННІСТЬ ДЕЯКИХ ОБ'ЄКТІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

Попри повномаштабну війну з путінською росією, після нашої перемоги над рашистами стане актуальним питання відновлення господарства деокупованих та постраждалих від ворога територій та зростання економіки всієї нашої держави. Враховуючи факти масового виїзду молодих людей з дітьми за кордон, закриття багатьох дрібних бізнесів, перевезення деяких підприємств у центральні та західні регіони нашої держави, ми матимемо багато економічних проблем. За умов появи у переміщених харківських підприємців нового споживача, суттєвої зміни географії збуту – питання про повернення після нашої перемоги назад на Харківщину підприємств є досить дискусійним. Крім того, рівень безробіття та проблеми частково зайнятих трудових ресурсів серед місцевого населення, мають змусити місцеві адміністрації та райради спонукати до відкриття малого бізнесу – маленьких кав'ярень, ресторанчиків, міні-готелів, де б туристи та місцеві могли б гарно відпочити, а значна частина місцевого населення – отримало б постійні робочі місця, постійні офіційні доходи і можливість реалізуватися у своїй справі.

Натомість, Харків – місто ВНЗ, де традиційно було багато як наших вітчизняних, так і іноземних студентів. Це той контингент, який навчається, якому цікава історія нашої Слобожанщини. Слід зазначити, щр станом до 24 лютого 2022 р. історико-архітектурний потенціал Харківської області був дуже мало задіяний у туристичній інфраструктурі – його потенціал використовувався мінімально. На території м.Харкові знаходяться дореволюційні пам'ятками архітектури національного значення є Свято-

Покровський монастир (1689-1825), Покровський собор (1689), Успенський собор (1771-1777) та його дзвіниця (1821-1844), Архієрейський будинок (1820-1826), Губернаторський будинок (1767-1776), Університетська церква (1823-1831) та Університетський ботанічний сад (1804) та ін. споруди. А будинок Держпрому (1925-1928) та палац Робітника (1928-1932) – є відомими шедеврами радянського будівництва того часу, коли Харків був столицею Радянської України (1).

У м.Люботині у стані, що потребує негайного відновлення знаходяться : палац Святополк-Мирських (1840), парк, заміська садиба, службові споруди. Наразі діючою є Миколаївська церква (1843), яка знаходиться у гарному відбудованому стані.

У Богодухівському районі усі історико-архітектурні споруди національного значення розташовані у селищі Шарівка – це палацо-парковий ансамбль XIX ст., парк XIX ст., будиночки варті, лісника, господарського двору (2).

Аналогічно, у Валківському районі всі пам'ятки розташовані у селищі Старий Мерчик – палац (1706-1708), заміська садиба, парк, флігелі та криниця.

У Золочівському районі у с. Малижине поціновувачі історії мають можливість побачити заміську садибу та будинок 1823 р., церкву Успіння Богородиці 1823-1833 рр. та господарські споруди тієї епохи.

У с. Володимирівка Краснокутського району можна побачити заміську садибу Наталіївка та парк (1884), Спаську церкву (1911-1913) та Покровську церкву (1808-1809) у с.Пархомівка. У Нововодолазькому районі історико-архітектурне значення мають колишні військові об'єкти - Орловська фортеця Української лінії (1731-1742) у с. Дячівка, Парасковійська фортеця Української лінії (1731-1742) у с. Парасковія, та цивільні споруди у с. Рокитне – церква Святого Миколи (1805) та палац.

Зачепилівський район відомий Федорівською фортецею Української лінії (1731) та Козловською фортецею Української лінії (1731) у с.Залініне.

У Чугуївському районі збереглися до наших днів історичні пам'ятки поч.ХІХ ст. – штаб військових поселень, міська управа, торгові ряди та Покровський собор 1824-1834 рр, та волосна управа у с. Коробочкине. Аналогічно, у Вовчанському районі усі історико-архітектурні споруди національного значення розташовані у с.Василівка - заміська садиба і палац, побудовані в 1731 р.

На Ізюмщині є сенс побувати дослідникам історії релігії та прихожанам православних парафій у м.Ізюмі – це Спасо-Преображенський собор (1684), Вознесенська церква з дзвіницею (1819-1826), Миколаївська церква (1809-1823) та у с. Іванівка – там є церква Іоанна Предтечі (1776).

На території Балаклійського району Харківської області пам'яткою архітектури національного значення є Петрівська фортеця Української лінії (1731), а у Барвінківському - Тамбовська фортеця Української лінії (1731).

Військовим та любителям військової історії буде цікавим побувати на Первомайщині та побачити Єфремівську фортецю Української лінії у с. Єфремівка (1731-1742), Михайлівську фортецю Української лінії у с. Михайлівка (1731-1742), Олексіївську фортецю Української лінії у с. Олексіївка (1731-1742). У Лозівському районі подібною є Слобідська фортеця Української лінії у с. Павлівка Друга (1731).

Література

1. Пам'ятки архітектури національного значення Харківської області.
Стаття-список з Вікіпедії
2. Свинарченко Н.О. Родина та садиба Святополк-Мирських у Люботині: їх значення для розвитку міста //Zaporizhzhia Historical Review. Запоріжжя : ЗНУ, 2022. Вип. 6(58). С. 329-335. DOI <https://doi.org/10.26661/zhv-2022-6-58-33>

